

Handläggare
Sigrún Andersdóttir
Telefon: 08-508 25 119**Till**
Socialnämnden
2016-05-17

Demokratisäkra stöd till föreningar, motion (2015:87)

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialförvaltningen hänvisar till tjänsteutlåtandet som svar på remissen.
2. Socialnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet till kommunstyrelsen.

Gillis Hammar
FörvaltningschefLeif Fransson
Avdelningschef

Sammanfattning

Johanna Sjö (M) framför i sin motion att staden behöver säkra att de ekonomiska bidrag som flera av stadens förvaltningar betalar ut till föreningslivet inte går till organisationer som har kopplingar till våldsbejakande extremism. Motionären vill vidare att staden ska verka för att den nationella stödtelefon som drivs i samverkan med Röda korset även ska riktas till personer som utsätts för brott från extremister.

Förvaltningen delar motionärens uppfattning om att det är av yttersta vikt att säkra att stadens bidrag inte används i våldsbejakande syften. Det förslag på riktlinjer för stadens arbete mot våldsbejakande extremism som nyligen tagits fram är i linje med motionens övergripande inriktning. För att en förening ska beviljas bidrag från socialnämnden är det enligt gällande riktlinjer ett krav att föreningen ska genomsyras av demokratiska värderingar samt ha en inriktning i principiella frågor som mänskliga rättigheter, diskriminering och jämställdhet som är i linje med stadens policy.

Förvaltningen anser att den nationella stödtelefonen bör behålla sitt huvudsakliga syfte att förebygga våldsbejakande extremism och att den därför inte i första hand bör riktas till brottsoffer.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har lämnat Johanna Sjös (M) motion (2015:87) om att demokratisäkra stöd till föreningar till socialnämnden för yttrande. Remisstiden sträcker sig till den 2 juni 2016.

Motionen har även remitterats till stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden, idrottsnämnden, kultur- och utbildningsnämnden samt Skarpnäcks, Spånga-Tenstas och Södermalms stadsdelsnämnder.

Ärendets beredning

Tjänsteutlåtandet har utarbetats inom administrativa avdelningen. Ärendet behandlas på förvaltningsgruppens möte den 11 maj 2016. Funktionshinderrådet har getts möjlighet att ta del av ärendet på sammanträde 12 maj 2016.

Ärendet

Johanna Sjö (M) lyfter i sin motion fram problemet med våldsbejakande extremism i Stockholm. Det handlar bland annat om stockholmare som valt att ansluta sig till terrorrörelser som Daesh (Islamiska staten). Rekryteringen av medlemmar till våldsbejakande extrema rörelser sker till stor del via sociala nätverk och även genom föreningslivet.

Motionären anser att staden behöver säkra att de ekonomiska bidrag som flera av stadens förvaltningar betalar ut till föreningslivet inte går till organisationer som har kopplingar till extremism, terrorism eller andra våldsbejakande synsätt. Staden bör också i efterhand dra in stödet till föreningar som visar sig ha kopplingar till våldsbejakande extremism.

Vidare vill motionären att staden ska vara delaktig i arbetet med stödtelefonen som inrättats för att förebygga våldsbejakande extremism och att staden verkar för att stöddlinjen breddas till att omfatta dem som känner oro eller misstänksamhet eller själva drabbats av våldsbejakande extremism.

Johanna Sjö (M) föreslår kommunfullmäktige att besluta följande:

1. Dra in stöd till föreningar som har kopplingar till extremism, terrorism eller på annat sätt våldsbejakande synsätt.
2. Tillsammans med polisen och civilsamhället utveckla befintlig telefonlinje för avhoppade extremister till att även omfatta dem som trakasseras av våldsamma extremister.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen delar motionärens uppfattning om att det är av yttersta vikt inte bara att stödja verksamheter som utgör motkrafter till den våldsbejakande extremismen utan att även säkra att stadens bidrag inte används i våldsbejakande syften. Precis som civilsamhället utgör en central del av det demokratiska samhället så finns det organisationer och grupperingar vars mål är att rasera demokratins byggstenar och tilliten mellan människor.

Nya riktlinjer för stadens arbete mot våldsbejakande extremism

Det pågår ett arbete i staden med den inriktning som motionären efterfrågar. Samtliga partier i kommunstyrelsen förutom Kristdemokraterna har enats om ett förslag på riktlinjer för stadens arbete mot våldsbejakande extremism (dnr 155-943/2015). Slutligt beslut fattas av kommunfullmäktige. I riktlinjerna tydliggörs inriktning, ansvarsfördelning och uppgifter för stadens arbete mot våldsbejakande extremism. När det gäller föreningsbidrag så anger riktlinjerna att:

- inga bidrag ska ges till en aktör som inte står bakom den demokratiska rättstatens principer, mänskliga rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män.
- föreningar som uppmuntrar till våldsbejakande extremism ska fråntas all typ av eventuellt stöd.
- bidrag ska noggrant följas upp och utvärderas av den bidragsgivande nämnden. I samband med beslut om bidrag ska det finnas en plan för uppföljning.

Socialnämndens bidrag till ideella föreningar

Socialnämnden beviljar, främst genom sitt organisations- och föreningsutskott, bidrag till ideella föreningar som kompletterar stadens sociala insatser. Bidragsgivningen utgår ifrån riktlinjer som beslutas av socialnämnden (dnr 3.1-103/2013). En förutsättning för att en förening ska beviljas bidrag är att den genomsyras av demokratiska värderingar samt har en inriktning i principiella frågor som mänskliga rättigheter, diskriminering och jämställdhet som är i linje med stadens policy.

Riktlinjerna anger vidare att förvaltningen får granska föreningens användande av bidraget och initiera såväl ekonomisk- som verksamhetsrevision. Om det efter beslutet visar sig att föreningen inte uppfyller något av villkoren får förvaltningen hålla inne, stoppa eller återkräva bidraget. Förvaltningen har kontinuerligt kontakt

med de föreningar som får bidrag och granskar att de lever upp till kraven.

Förvaltningen anser att det är viktigt att inte slå sig till ro med befintliga arbetssätt utan att vara öppna för eventuella nya rutiner för att säkra att bidrag inte ges till föreningar med kopplingar till våldsbejakande extrema rörelser. Förvaltningen kommer efter beslut i kommunfullmäktige att ta del av de nya riktlinjerna för stadens arbete mot våldsbejakande extremism och efter det ta ställning till om det finns anledning att revidera några av nämndens riktlinjer och rutiner.

Telefonlinje för att förebygga våldsbejakande extremism

Det har i kontakter med Moderaternas partikansli framkommit att det är den nationella stödtelefon som Röda korset driver på uppdrag av den Nationella samordnaren mot våldsbejakande extremism som motionären syftar på. Stödtelefonen vänder sig främst till anhöriga eller andra som kommer i kontakt med någon som kan vara på väg att ansluta sig till extremistiska miljöer. Även företrädare för kommuner, organisationer och myndigheter kan vända sig till stödtelefonen för att få information, rådgivning och stöd. Målet är att stödtelefonen ska fungera förebyggande, genom att få kännedom om potentiella riskindivider redan vid omgivningens tidiga misstankar.

Motionären föreslår att staden ska verka för att stödtelefonen utvidgas till att omfatta personer som själva drabbas av våldsbejakande extremism. Då en person drabbats av brott kopplat till våldsbejakande extremism är det polisens uppgift att utreda själva brottet. Det kan även finnas ett behov hos brottsutsatta personer att få råd och stöd i sin situation från en annan aktör än polismyndigheten. Förvaltningen anser dock att uppgiften att stödja dem som utsatts för brott inte ska ligga på stödtelefonen. Den telefonlinje som drivs av Röda korset bör behålla sin nuvarande inriktning att förebygga att personer radikaliserar och ansluter sig till extrema rörelser. Därför bör telefonlinjens målgrupp också fortsatt vara anhöriga och andra som kommer i kontakt med personer som visar tecken på radikalisering.

Bilagor

Motion (2015:87) om att demokratisäkra stöd till föreningar av Johanna Sjö (M).